

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610-2389
Konu : Soru Önergeleri

18.07/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 26.06.2014 tarihli ve 43452547-120.00-184694 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/45976, Ankara Milletvekili Aylin NAZLIAKA'ya ait 7/45977, Kayseri Milletvekili Yusuf HALAÇOĞLU'na ait 7/45978, Hatay Milletvekili Mevlüt DUDU'ya ait 7/45979, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın TÜRELİ'ye ait 7/45980, Edirne Milletvekili Kemal DEĞİRMENDERELİ'ye ait 7/45981, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/45982, Kütahya Milletvekili Âlim IŞIK'a ait 7/45983, Muğla Milletvekili Mehmet ERDOĞAN'a ait 7/45984, Van Milletvekili Aysel TUĞLUK'a ait 7/45985 ve İstanbul Milletvekili Umut ORAN'a ait 7/45986 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

Görüş 7/45976, 7/45977, 7/45978,
7/45979, 7/45980, 7/45981, 7/45982,
7/45983, 7/45984, 7/45985, 7/45986
(19 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Mevlüt DUDU**
Hatay Milletvekili
Esas No : **7/45979**

Geçtiğimiz günlerde basında dile getirilen; bazı mamalarda GDO'ya rastlanması haberinin ardından şimdiye kadar ülkemize GDO'lu ürünlerin girip girmediği konusunda soru işaretleri belirmeye başlamıştır.

Üstelik yine basında yer alan haberlerde; ülkemizde GDO ölçümü yapılması için gerekli laboratuvarların olmadığı dile getirilmektedir.

Buradan hareketle;

SORU 1) Ülkemizde, ithal edilen; gıda maddelerinde, yan ürünlerinde ya da hayvan yemlerinde GDO olup olmadığı, bulaşma olup olmadığı ve GDO'nun oranı ya da miktarı nasıl belirlenmektedir?

SORU 2) Bununla ilgili çalışmaları hangi laboratuvarlar hangi yöntemlerle gerçekleştirmektedir?

SORU 3) Bu laboratuvarların yerleri nereleridir ve bu laboratuvarların çalışma sistemleri nasıldır?

SORU 4) Bu laboratuvarlar hangi bakanlık, kurum ya da kuruluşa bağlıdır?

SORU 5) Bazı gıda üretimi yapan şirketlerin, entegre kuruluşları için; hayvan yemi olarak GDO'lu ürün ithal ettiği bilinmektedir. Bu şirketlerin ürettikleri ürünlerde de GDO kalıntısı olup olmadığı yönünde herhangi bir takip yapılmakta mıdır? Yapılmaktaysa nasıl yapılmaktadır? Yapılmıyorsa yapılmama sebebi nedir?

SORU 6) Gıda maddesi üreten şirketlerin, mamüllerinde GDO'ya da bulaşığı olup olmadığının takibi standart mıdır? Yoksa sadece şikayete dayalı mı yapılmaktadır?

SORU 7) GDO'nun yasak olduğu ülkemizde, GDO tespitinin ve oranının analizinin yapılamaması, halkımızın sağlığını hiçe saymak demek değil midir? Bu konuyla ilgili olarak acilen neler yapmayı planlıyorsunuz?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7) Bakanlığımızca, Genetiği Değiştirilmiş Ürünler ile ilgili işlemler, 5977 sayılı “Biyogüvenlik Kanunu”, “Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik” ve 5996 sayılı “Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu”na göre yürütülmektedir.

Ülkemizde tüm GDO'lu ürünlerin üretimi yasaktır. Ülkemizde gıda amaçlı olarak kullanımına izin verilen herhangi bir gen veya genetiği değiştirilmiş ürün bulunmamakta olup, bu ürünlerin ithaline kesinlikle izin verilmemektedir.

GDO analizlerinde Bakanlığımıza bağlı 10 gıda kontrol laboratuvarı ile 31 özel gıda kontrol laboratuvarı yetkilidir. Bakanlığımıza bağlı gıda kontrol laboratuvarlarından 10'u, özel gıda kontrol laboratuvarlarından ise 29'u TÜRKAK tarafından akredite edilmişlerdir. Kamu Laboratuvarlarımızdan 4'ünde, Özel Laboratuvarların 3'ünde GDO tarama, kimliklendirme ve miktar analizi yapılabilmektedir, diğerlerinde ise sadece tarama analizleri yapılmaktadır. Laboratuvarlarımızda GDO analizlerinde gıda ve yem ve tohumlarda DNA bazlı Real-Time PCR cihazı kullanılarak, ülkemiz mevzuatı çerçevesinde

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

uluslararası standartlara (ISO24276, 21569, 21570, 21571) uygun olarak ve AB Referans Laboratuvarı (EU-RL GMFF; European Union Reference for GM Food and Feed) metotları uygulamaktadırlar.

Genetiği Değiştirilmiş Ürünlerin kullanımına, Bilimsel Risk Değerlendirme Komitesi ve Sosyo Ekonomik Değerlendirme Komitesi tarafından hazırlanan raporlar doğrultusunda Biyogüvenlik Kurulu tarafından karar verilmektedir.

Biyogüvenlik Kurulu tarafından oluşturulan Bilimsel Komiteler değerlendirmelerini yaparken; bağımsız araştırma kurumları ve kişilerce yapılan bilimsel araştırmaların sonuçları (alerjik ve toksik etki analizleri, genetik modifikasyonun stabilitesi, morfolojik ve agronomik özellikler, hedef dışı organizmalara etkisi vb.), risk değerlendirmesi yapan çeşitli uluslararası kuruluşların (EFSA, WHO, FAO, FDA, OECD, CFIA, FSANZ, .. vd.) raporları, farklı ülkelerde üretim, tüketim durumları ve gen aktarım yöntemi, aktarılan genin moleküler karakterizasyonu ve ürettiği proteinin ekspresyonu, insan-hayvan-bitki ve çevre sağlığı ile biyolojik çeşitlilikle ilgili muhtemel riskleri dikkate almaktadır.

Bakanlığımızca, insan ve hayvan sağlığı ile çevre konularında azami hassasiyet gösterilmekte ve gerekli tedbirler alınmakta olup, gıda güvenilirliğini sağlamak amacıyla GDO içermesi muhtemel ürünlere yönelik kontroller etkin bir şekilde yürütülmektedir. Gerekli hâllerde izlenebilirlik denetimleri yapılmakta ve söz konusu ürünlerin üretiminde kullanılmış olan hammaddelerden de numuneler alınabilmektedir. Yurtiçinde yapılan kontrollerde herhangi bir olumsuzluk tespit edilmesi halinde, ilgili mevzuatlar çerçevesinde gerekli işlemler yapılmaktadır.

Bakanlığımızca GDO'lu olması muhtemel *mısır, soya, kolza, pamuk, papaya, domates, şeker pancarı, çeltik, patates, ABD menşeli buğday ve ürünleri* riskli ürünler olarak belirlenmiş olup, bu ürünlerin ithalatında GDO kontrolleri ürün serbest dolaşıma girişinden hemen önce gümrüklü sahada yapılmakta olup, sadece Biyogüvenlik Kurulu tarafından onaylanan genleri içeren yemlerin ithaline izin verilmektedir.